

1505**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

z dnia 6 listopada 1952 r.

w sprawie ewidencji przyrządów laboratoryjnych i naukowych.

Na podstawie § 1 uchwały Rady Ministrów z dnia 5 września 1951 r. w sprawie należytego zagospodarowania nie wykorzystanych środków produkcji oraz urzą-

dzeń państwowych instytucji i jednostek gospodarczych (Monitor Polski Nr A-82, poz. 1134) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie dotyczy przyrządów laboratoryjnych i naukowych, zwanych w dalszym ciągu „przyrządami”, wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik Nr 1 do zarządzenia.

§ 2. 1. Zakłady naukowe, instytuty naukowo-badawcze i zakłady produkcyjne, podległe Ministrom: Szkolnictwa Wyższego, Zdrowia, Przemysłu Maszynowego, Górnictwa, Przemysłu Chemicznego, Hutnictwa, Przemysłu Lekkiego, Rolnictwa oraz Przemysłu Rolnego i Spożywczego, posiadające przyrządy, o których mowa w § 1, sporządzą w terminie do dnia 31 grudnia 1952 r. ewidencję posiadanych przyrządów według wzoru stanowiącego załącznik Nr 2 do zarządzenia — według stanu na dzień 1 listopada 1952 r.

2. Arkusze ewidencyjne wypełniać należy w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przesłany

zostanie do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Departament Bilansów Maszyn), a jeden do ministerstwa sprawującego nadzór nad jednostką sporządzającą ewidencję.

3. Arkusze ewidencyjne traktuje się jako poufne.

§ 3. Jednostki organizacyjne, podległe ministrom wymienionym w § 2 ust. 1, które nie złożą wykazu posiadanych przyrządów, nie zostaną włączone do bilansu i nie otrzymają tych przyrządów zarówno z produkcji krajowej jak i z importu.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: w z. E. Szyr

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 6 listopada 1952 r. (poz. 1505).

WYKAZ PRZYRZĄDÓW PODLEGAJĄCYCH EWIDENCJI

Dział I. Przyrządy do badania własności fizycznych materii.

1. Przyrządy do pomiaru długości:

- 1) komparatory,
- 2) ultraoptometry poziome.

2. Przyrządy do badania kąta:

głowice optyczne podziałowe.

3. Przyrządy do badania powierzchni:

- 1) przyrządy do badania płaskości i prostoliniowości,
- 2) przyrządy do badania gładkości powierzchni,
- 3) przyrządy do badania porowatości,
- 4) mikroskopy uniwersalne pomiarowe,
- 5) mikroskopy warsztatowe (duże i małe),
- 6) mikroskopy metaloznawcze,
- 7) projekторы pomiarowe.

4. Przyrządy do pomiarów masy:

- 1) wagi mikroanalityczne,
- 2) wagi półmikroanalityczne.

5. Przyrządy do pomiaru ciśnienia:

- 1) vacuometry (manometry próżniowe) oporowe,
- 2) vacuometry (manometry próżniowe) Knudsena,
- 3) vacuometry (manometry próżniowe) jonizacyjne.

6. Przyrządy do badania wytrzymałości materii:

- 1) maszyny wytrzymałościowe uniwersalne,
- 2) maszyny do badania wytrzymałości na skręcanie,
- 3) maszyny do statycznego badania sprężyn,
- 4) maszyny do badania pod obciążeniami zmiennymi skręcającymi,
- 5) maszyny do badania pod obciążeniami zmiennymi zginającymi,
- 6) maszyny do badania pod obciążeniami zmiennymi złożonymi,
- 7) maszyny do badania zmęczenia resorów i sprężyn,
- 8) tensometry elektryczne,
- 9) aparatura elastooptyczna,
- 10) urządzenia do badania tłoczliwości,
- 11) urządzenia do badania obrabialności, oporów skrawania itp.,
- 12) maszyny do badania ścieralności metali.

7. Przyrządy do pomiaru wielkości i badań zjawisk optycznych.

- 1) mikrofotometry,

- 2) interferometry,
- 3) nefelometry elektryczne i wizualne precyzyjne,
- 4) stiloskopy i stilometry,
- 5) spektrografy,
- 6) spektrofotometry.

Dział II. Przyrządy do badania zjawisk fizykochemicznych i chemicznych.

1. Przyrządy do badania zjawisk elektrochemicznych:

- 1) polarografy i mikropolarografy,
- 2) aparaty do elektroforezy i mikroelektroforezy.

2. Analizatory gazów:

- 1) oparte na zasadzie magnetycznej (do oznaczania tlenu),
- 2) oparte na promieniach podczerwonych.

3. Wirówki laboratoryjne.

4. Przyrządy laboratoryjne cieplne:

- 1) chłodnie laboratoryjne poniżej 0° C,
- 2) maszyny chłodnicze ze sprężarką,
- 3) skraplarki gazów.
5. Pompy laboratoryjne:
- 1) pompy rotacyjne olejowe,
- 2) pompy dyfuzyjne rtęciowe i olejowe.
6. Autoklawy ze stali kwasoodpornej lub emalii kwasoodpornej — powyżej 50 atmosfer.

7. Przyrządy laboratoryjne optyczne:

- 1) spektroprojektory,
- 2) mikroskopy do badań w świetle spolaryzowanym,
- 3) mikroskopy do badań w świetle pozafioletowym,
- 4) mikroskopy zwierciadłowe,
- 5) mikroskopy fazowe,
- 6) ultramikroskopy,
- 7) mikroskopy elektronowe,
- 8) mikroskopy kruszcowe mineralogiczne.
8. Przyrządy naukowe specjalne:
- 1) aparaty Roentgena z wyposażeniem do badania struktury,
- 2) aparaty defektoskopowe oparte na zasadzie ultradźwięków.

OBJAŚNIENIA

DO WZORU ARKUSZA EWIDENCYJNEGO

1. Podawać należy tylko przyrządy ujęte w wykazie stanowiącym załącznik Nr 1 do zarządzenia.

2. Rubrykę 1 wypełnia się numerami kolejnymi.

3. W rubryce 2 wpisuje się numer według wykazu stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia.

4. W rubryce 3 wpisuje się jednoznaczna nazwę przyrządu, np. wiskozymetr Englera, waga mikroanalityczna, twardościomierz Brinella itp.

5. W rubrykach 4 i 5, w przypadkach kiedy użytkownik nie zna firmy produkującej, należy wpisać wyraz „nieznany”. Jeśli przyrząd został wykonany we własnym zakresie, należy wpisać wyrazy: „własna produkcja”.

6. W rubryce 6 wpisuje się dokładny lub przybliżony zakres pomiaru lub funkcji, w których dany przyrząd jest stosowany (np. przy wagach — do jakiej nośności, przy manometrach — maksymalne ciśnienie, przy zrywarkach — maksymalne obciążenie, przy wirówkach — ilość obrotów na minutę itp.).

7. W rubryce 7 należy wpisać katalogową czułość pomiaru.

8. W rubryce 8 należy podać istotne cechy przyrządu, jak np. przy wagach — tłumienie automatyczne, przy termometrach — zaopatrzenie w urządzenie rejestrujące, przy wirówkach — do ciągłego lub nie do ciągłego odwirowywania, ilość, pojemność próbek itp.

9. W rubryce 9 podaje się ogólną ilość, wliczając w to również przyrządy uszkodzone i znajdujące się w rezerwie.

10. W rubryce 10 należy podać ilość przyrządów nie nadających się w obecnym stanie do użytkowania, a które po wykonaniu remontu lub uzupełnieniach mogą się nadać do dalszej eksploatacji. Uwagi co do wymaganych napraw lub uzupełnień podać w rubryce 13.

11. W rubryce 11 należy podać ilość przyrządów, które z uwagi na swój stan techniczny nadają się do użytku, a nie znajdują obecnie zastosowania z braku pomieszczeń, personelu obsługującego, niewłaściwego zakresu pomiaru, czułości itp. Te przyczyny niewykorzystania podać w rubryce 13.

12. W rubryce 12 należy podać dokładnie lub w przybliżeniu rok nabycia.